

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної
роботи

_____ А.Гудманян
« ___ » _____ 2018р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

«Конкурентоспроможність підприємства»

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність: 051 «Економіка»
Освітньо-професійна програма: «Економічна кібернетика»
Освітньо-професійна програма: «Міжнародна економіка»
Освітньо-професійна програма: «Економіка підприємства»

Курс – 1

Семестр – 1,2

Лекції - 4 (4,-) Екзамен – 2 семестр
Практичні заняття - 8 (-, 8)
Самостійна робота - 78 (11,67)
Усього (годин/кредитів ECTS) - 90/3,0

Курсова робота (1) - 2 семестр

Індекс: РМ-12-051/17-2.1.1

Робочу програму навчальної дисципліни «Конкурентоспроможність підприємства» розроблено на основі освітньої програми та робочого навчального плану РМ-12-051/17 підготовки фахівців освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 051 «Економіка» освітньо-професійними програмами «Економічна кібернетика», «Міжнародна економіка», «Економіка підприємства», робочої програми цієї дисципліни денної форми навчання індекс РМ-6-051/17-2.1.1, затвердженої 03.07.2018р. та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила:

професор кафедри економіки
повітряного транспорту

_____ Ареф'єва О.В.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 051 «Економіка», (спеціалізації «Економічна кібернетика») - кафедри економічної кібернетики, протокол № ___ від «___» _____ 2018 р.

Завідувача кафедри

_____ Касьянова Н.В.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 051 «Економіка», (спеціалізації «Міжнародна економіка», спеціалізації «Економіка підприємства») - кафедри економіки повітряного транспорту, протокол № ___ від «___» _____ 2018 р.

Завідувач кафедри

_____ Ареф'єва О.В.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради ННІНО, протокол № ___ від «___» _____ 2018 р.

Голова НМРР

_____ Н.П. Муранова

УЗГОДЖЕНО

Директор ННІНО

_____ Муранова Н.

«___» _____ 2018 р.

ЗМІСТ

сторінка

Вступ

1. Зміст навчальної дисципліни

1.1. Структура навчальної дисципліни.....	6
1.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг	7
1.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг.....	7
1.4. Самостійна робота студента, її зміст та обсяг	7
1.5. Курсова робота.....	7
1.6. Перелік питань на екзамен.....	8

2. Навчально-методичні матеріали з дисципліни

2.1. Методи навчання.....	9
2.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	9
2.3. Інформаційні ресурси в інтернеті.....	9

3. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь.

3.1. Методи контролю та схема нарахування балів	10
3.2. Форми документів «Система менеджменту якості».....	14

ВСТУП

Місце даної дисципліни в системі професійної підготовки фахівця.

Дана дисципліна є складовою теоретичною основою знань та вмінь для вивчення економічних дисциплін підготовки фахівців в області економіки.

Мета викладання навчальної дисципліни полягає у формуванні у майбутніх фахівців компетентності щодо об'єктивних закономірностей, механізму та особливостей сучасної конкуренції та конкурентоспроможності підприємства, а також набуття ними навиків та вмінь дослідження стану конкуренції, аналізу та оцінювання рівня конкурентоспроможності організації, розроблення та практичного застосування стратегії підтримування та нарощування її конкурентних переваг.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- засвоєння студентами термінологічного апарату у сфері конкуренції;
- проведення конкурентного аналізу;
- прийняття рішень стосовно способів ведення конкурентної боротьби;
- планування збору маркетингової інформації;
- використання основних методів аналізу конкурентоспроможності об'єкту;
- використання методик визначення конкурентоспроможності об'єкту на основі оцінки конкурентоспроможності продукції.

У результаті опанування дисципліною «Конкурентоспроможність підприємства» у студентів повинні бути сформовані наступні **компетентності**:

1) загальні компетентності:

- гнучкість мислення. Набуття гнучкого способу мислення, який дає можливість зрозуміти й розв'язати проблеми та задачі, зберігаючи при цьому критичне відношення до усталених наукових концепцій;

- популяризаційні навички. Здатність провести усну презентацію та написати фахову статтю за результатами проведених досліджень.

- етичні установки. Досягнення необхідних знань і розуміння ролі сучасної економіки з метою адекватної роботи за майбутніми професіями та врахування впливу на соціальні проблеми;

2) фахові компетентності:

- глибокі знання та розуміння. Здатність використовувати знання нормативно-правової бази, яка визначає функціонування галузі, закони й принципи функціонування складних систем у поєднанні із потрібними математичними інструментами для опису функціонування і розвитку економіки;

- розв'язання проблем. Здатність формулювати, аналізувати технологічні, технічні, економічні та фінансові проблеми в економіці, які можуть бути пов'язані як з комерційною практикою, так і з операціями;

- моделювання. Здатність продемонструвати можливість розробки і організації розповсюдження матеріалів;

- комп'ютерні навички. Здатність обґрунтовувати та застосовувати необхідні для вирішення поставлених завдань пакети прикладних програм;

- застосування спеціальних знань. Здатність ефективно використати на практиці різні теорії;

- навички аналізу та синтезу. Здатність аналізувати та формувати висновки для різних типів складних управлінських задач у наукових установах;

- застосування спеціалізованих знань. Здатність ефективно використовувати на практиці різні теорії в управлінні;

- підвищення кваліфікації. Здатність виконувати літературний пошук джерел, які мають відношення до цих теорій, здатність їх критично оцінювати, базуючись на фахових у цих областях статтях;

3) компетентності з навчальної дисципліни:

– здатність ідентифікувати всі види конкурентних переваг, якими володіє підприємство, визначити ті, які мають бути досягнутими у майбутньому для поліпшення його конкурентоспроможності;

– здатність використовувати чинники конкурентоспроможності для створення конкурентних переваг підприємства;

– здатність використовувати розрахунки, пов'язані з оцінюванням рівня конкуренції в галузі;

– здатність визначати масштаби конкурентного галузевого середовища підприємства і оцінювати розстановку сил на ринку;

– здатність обґрунтовувати організаційно-технічні рішення щодо підвищення якості

продукції і продуктивності виробництва;

– здатність економічно обґрунтувати та конкретизувати функції управління конкурентоспроможності підприємства;

– здатність застосувати моделі та методики оцінювання конкурентоспроможності підприємства.

Міждисциплінарні зв'язки.

Навчальна дисципліна «Управління проектами» базується на знаннях таких дисциплін, як: «Управління бізнес-проектами та рішеннями», «Інноваційний розвиток підприємства», «Менеджмент», «Маркетинг», «Економіка підприємства», «Фінанси».

Програма навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з 2-х навчальних модулів, а саме:

Модуль №1 «Конкурентоспроможність підприємства»

Тема 1.2.1. Введення в дисципліну «Конкурентоспроможність підприємства».

Предмет і завдання дисципліни. Теоретичні основи та методична база управління конкурентоспроможністю організацій. Форми організації навчального процесу і методичне та бібліографічне забезпечення курсу.

Тема 1.2.2. Конкуренція, конкурентоспроможність, конкурентні переваги.

Сутність і види економічної конкуренції. Еволюція поглядів на конкуренцію. Конкуренція, як рушійна сила ринку. Елементи механізму конкурентної боротьби. Конкуренція й підприємство. Види конкурентоспроможності залежно від рівня й об'єкту аналізу.

Ринковий напрям теорії конкурентних переваг. Ресурсний напрям теорії конкурентних переваг.

Тема 1.2.3. Конкурентне середовище підприємства.

Основні складові конкурентного середовища. Модель «п'яти сил конкуренції» М. Портера та її елементи.

Державна політика в сфері регулювання конкуренції. Рушійні сили ринку та інтенсивність конкуренції. Чинники, що впливають на силу конкурентної боротьби. Методи оцінювання інтенсивності конкуренції. Показники концентрації виробництва в галузі.

Аналіз діяльності конкурентів. Інформаційне забезпечення та структура аналізу діяльності конкурентів. Методика побудови та інтерпретація конкурентної карти ринку та карти стратегічних груп.

Тема 1.2.4. Конкурентні переваги підприємства.

Сутність ключові чинники успіху: поняття та класифікація. Тактичні та стратегічні чинники конкурентної переваги підприємства.

Властивості конкурентних переваг. Порівняльний характер конкурентних переваг. Залежність конкурентних переваг від конкретних умов і причин. Життєвий цикл конкурентної переваги. Сфери формування та реалізації конкурентних переваг. Концепція «ланцюга створення вартості» та її застосування при реалізації конкурентних переваг.

Види та джерела формування конкурентних переваг.

Тема 1.2.5. Стратегічний підхід до управління конкурентоспроможністю підприємства.

Система конкурентних стратегій підприємства. Сутність поняття «конкурентна стратегія». Найбільш поширені класифікації стратегії ринкової конкуренції.

Загальні стратегії конкуренції. Базові стратегії конкуренції. Стратегії конкурентної поведінки підприємства. Стратегії забезпечення конкурентоспроможності як комплексна стратегія. Ситуаційне проектування конкурентної стратегії. Адаптація стратегії конкуренції до особливостей динаміки ринку.

Тема 1.2.6. Конкурентоспроможність товару та методи його оцінювання.

Критерії та чинники конкурентоспроможності товару. Конкурентоспроможність продукції та послуг – основа формування конкурентоспроможності організації. Методи оцінювання конкурентоспроможності продукції. Якість товару (послуг) – основний важіль забезпечення його конкурентоспроможності. Оптимізація співвідношення ціни, якості та обслуговування як основна мета управління конкурентоспроможністю товару. Основні підходи до управління конкурентоспроможністю товару (послуг).

Тема 1.2.7. Система та процес управління конкурентоспроможністю підприємства.

Чинники, що визначають рівень конкурентоспроможності підприємства. Аспекти забезпечення конкурентоспроможності підприємства: виробничий, маркетинговий, фінансовий, інноваційний, організаційно – культурний, кадровий, управлінський.

Методи оцінювання рівня конкурентоспроможності підприємства. Системно – процесний підхід до управління конкурентоспроможності підприємства. Цикл управління конкурентоспроможністю.

Тема 1.2.8. Розроблення та забезпечення реалізації програм підвищення конкурентоспроможності.

Концепція розроблення та забезпечення реалізації програм підвищення конкурентоспроможності організації. Програми підвищення продуктивності та якості як складової програм забезпечення конкурентоспроможності підприємства. Основні етапи розроблення програми підвищення конкурентоспроможності. Реалізація програми підвищення конкурентоспроможності та моніторинг її перебігу.

Особливості конкурентних відносин в Україні. Перспективи розвитку українських компаній.

Окремим другим модулем є курсова робота, яку студент виконує в другому семестрі. КР є важливою складовою закріплення та поглиблення теоретичних та практичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни.

1. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Структура навчальної дисципліни.

Таблиця 2.1

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Усього	Лекції	Практ. занят.	СРС
1	2	3	4	5	6
1 семестр					
Модуль №1 «Конкурентоспроможність підприємства»					
1.1	Введення в дисципліну «Конкурентоспроможність підприємства». Конкуренція, конкурентоспроможність, конкурентні переваги. Конкурентне середовище підприємства. Конкурентні переваги підприємства. Стратегічний підхід до управління конкурентоспроможністю підприємства. Конкурентоспроможність товару та методи його оцінювання. Система та процес управління конкурентоспроможністю підприємства. Розроблення та забезпечення реалізації програм підвищення конкурентоспроможності	15	4	-	11
Усього за 1 семестр		15	4	-	11
2 семестр					
2.1	Стратегічний підхід до управління конкурентоспроможністю підприємства	11	-	2	9
2.2	Конкурентоспроможність товару та методи його оцінювання	11	-	2	9
2.3	Система та процес управління конкурентоспроможністю підприємства	11	-	2	9
2.4	Розроблення та забезпечення реалізації програм підвищення конкурентоспроможності	12	-	2	10
Усього за модулем № 1		45	-	8	37
Модуль №2 «Курсова робота»					
3.1	Курсова робота	30	-	-	30
Усього за модулем №2		30	-	-	30
Усього за 2 семестр		75	-	8	67
Усього за навчальною дисципліною		90	4	8	78

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Конкурентоспроможність підприємства»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП ННІНО 10.02.03-01-2018
		стор. 7 з 14	

1.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг

№ пор.	Назва теми	Обсяг навч. занять (год)	
		Лекції	СРС
1 семестр			
Модуль №1 «Конкурентоспроможність підприємства»			
1.1	Введення в дисципліну «Конкурентоспроможність підприємства». Конкуренція, конкурентоспроможність, конкурентні переваги. Конкурентне середовище підприємства. Конкурентні переваги підприємства	2	5
1.2	Стратегічний підхід до управління конкурентоспроможністю підприємства. Конкурентоспроможність товару та методи його оцінювання. Система та процес управління конкурентоспроможністю підприємства. Розроблення та забезпечення реалізації програм підвищення конкурентоспроможності	2	6
Усього за 1 семестр		4	11
Усього за навчальною дисципліною		4	11

1.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)	
		Практич. заняття	СРС
2 семестр			
Модуль №2 «Конкурентоспроможність підприємства»			
1.1	Стратегічний підхід до управління конкурентоспроможністю підприємства	2	9
1.2	Конкурентоспроможність товару та методи його оцінювання	2	9
1.3	Система та процес управління конкурентоспроможністю підприємства	2	9
1.4	Розроблення та забезпечення реалізації програм підвищення конкурентоспроможності	2	10
Усього за 2 семестр		8	37
Усього за навчальною дисципліною		8	37

1.4. Самостійна робота студента, її зміст та обсяг

№ п/п	Зміст самостійної роботи студента	Обсяг СРС (год.)
1,2 семестр		
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	11
2.	Підготовка до практичних занять	37
3.	Курсова робота	30
Усього за навчальною дисципліною		78

1.5. Курсова робота

Курсова робота (КР) з дисципліни «Конкурентоспроможність підприємства» виконується у другому семестрі, відповідно затверджених методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни в області конкурентоспроможності підприємства.

Метою курсової роботи з курсу «Конкурентоспроможність підприємства» є демонстрація студентом ступеню освоєння навчального матеріалу, уміння та навичок самостійно працювати з джерелами, навчальною та науковою літературою; здатності узагальнювати та подавати матеріал в логічній послідовності; вивченні особливостей застосування методичного інструментарію у практичній діяльності підприємства для підвищення його рівня конкурентоспроможності.

Студент повинен уміти самостійно формувати проблему дослідження; виконувати пошук необхідної інформації; аналізувати реальні факти, пов'язані з конкурентоспроможністю підприємств; викладати та аргументувати власні думки, пропозиції і правильно оформлювати науково-довідковий матеріал.

Завдання курсової роботи полягає у визначенні конкурентоспроможності окремого підприємства, з використанням знань набутих за час вивчення курсу.

Виконання КР є важливим етапом у підготовці до написання дипломної роботи майбутнього магістра.

При цьому завдання різняться між собою варіантами. Вибір варіанту визначається 2-ма останніми цифрами залікової книжки.

Виконання, оформлення та захист КР здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

Час, потрібний для виконання курсової роботи – 30 годин самостійної роботи.

1.6. Перелік питань для підготовки до екзамену

1. Предмет і завдання дисципліни.
2. Теоретичні основи та методична база управління конкурентоспроможністю організацій.
3. Форми організації навчального процесу і методичне та бібліографічне забезпечення курсу.
4. Сутність і види економічної конкуренції.
5. Еволюція поглядів на конкуренцію.
6. Конкуренція, як рушійна сила ринку.
7. Елементи механізму конкурентної боротьби.
8. Конкуренція й підприємство.
9. Види конкурентоспроможності залежно від рівня й об'єкту аналізу.
10. Ринковий напрям теорії конкурентних переваг.
11. Ресурсний напрям теорії конкурентних переваг.
12. Основні складові конкурентного середовища.
13. Модель «п'яти сил конкуренції» М. Портера та її елементи.
14. Державна політика в сфері регулювання конкуренції.
15. Рушійні сили ринку та інтенсивність конкуренції.
16. Чинники, що впливають на силу конкурентної боротьби.
17. Методи оцінювання інтенсивності конкуренції.
18. Показники концентрації виробництва в галузі .
19. Аналіз діяльності конкурентів.
20. Інформаційне забезпечення та структура аналізу діяльності конкурентів.
21. Методика побудови та інтерпретація конкурентної карти ринку та карти стратегічних груп.
22. Сутність ключові чинники успіху: поняття та класифікація.
23. Тактичні та стратегічні чинники конкурентної переваги підприємства.
24. Властивості конкурентних переваг.
25. Порівняльний характер конкурентних переваг.
26. Залежність конкурентних переваг від конкретних умов і причин.
27. Життєвий цикл конкурентної переваги.
28. Сфери формування та реалізації конкурентних переваг.
29. Концепція «ланцюга створення вартості» та її застосування при реалізації конкурентних переваг.
30. Види та джерела формування конкурентних переваг.
31. Система конкурентних стратегій підприємства.
32. Сутність поняття «конкурентна стратегія».
33. Найбільш поширені класифікації стратегії ринкової конкуренції.
34. Загальні стратегії конкуренції.
35. Базові стратегії конкуренції.
36. Стратегії конкурентної поведінки підприємства.
37. Стратегії забезпечення конкурентоспроможності як комплексна стратегія.
38. Ситуаційне проектування конкурентної стратегії.

39. Адаптація стратегії конкуренції до особливостей динаміки ринку.
40. Критерії та чинники конкурентоспроможності товару.
41. Конкурентоспроможність продукції та послуг – основа формування конкурентоспроможності організації.
42. Методи оцінювання конкурентоспроможності продукції.
43. Якість товару (послуг) – основний важіль забезпечення його конкурентоспроможності.
44. Оптимізація співвідношення ціни, якості та обслуговування як основна мета управління конкурентоспроможністю товару.
45. Основні підходи до управління конкурентоспроможністю товару (послуг).
46. Чинники, що визначають рівень конкурентоспроможності підприємства.
47. Аспекти забезпечення конкурентоспроможності підприємства: виробничий, маркетинговий, фінансовий, інноваційний, організаційно – культурний, кадровий, управлінський.
48. Методи оцінювання рівня конкурентоспроможності підприємства.
49. Системно – процесний підхід до управління конкурентоспроможності підприємства.
50. Цикл управління конкурентоспроможністю.
51. Концепція розроблення та забезпечення реалізації програм підвищення конкурентоспроможності організації.
52. Програми підвищення продуктивності та якості як складової програм забезпечення конкурентоспроможності підприємства.
53. Основні етапи розроблення програми підвищення конкурентоспроможності.
54. Реалізація програми підвищення конкурентоспроможності та моніторинг її перебігу.
55. Особливості конкурентних відносин в Україні. Перспективи розвитку українських компаній.

2. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Методи навчання

При викладанні дисципліни «Конкурентоспроможність підприємства» передбачено застосування таких форм і методів навчання, як лекція-візуалізація, елементи проблемної лекції, елементи діалогу з аудиторією (лекції - бесіди), елементи «мозкової атаки», семінари-дискусії у рамках практичних занять, ділові ігри, презентації.

2.2. Рекомендована література

Базова література

2.2.1. Ареф'єва О.В. Бізнес-процеси підприємств сфери послуг: фактори, формування, конкурентоспроможність. Монографія. К.: Вид. Європейського ун-ту, 2009. – Том 200.

2.2.2. Должанський І.З., Загорна Т.О. Конкурентоспроможність підприємства. Навч. Посібник. Київ, 2006. - 381 с.

2.2.3. Управління конкурентоспроможністю підприємства. Навч. посібник. КНЕУ Київ, 2006. – 270 с.

2.2.4. Азоев Г.Л. Конкурентные преимущества фирмы. М., 2004. – 460 с.

2.2.5. Фатхутдінов Р.А. Управління конкурентоспроможністю організацій. Підручник. Київ, Кондор, 2009. - 432 с.

2.2.6. Мизинкина Э.И., Паничкина Г.Г. Управление конкурентоспособностью. М. 2009. Омега – Л. 345с.

Допоміжна література

2.2.7. Конкурентоспособность: Экономика, стратегия, управление. Москва, ИНФРА, 2000. – 520 с.

2.2.8. Нильсон Т. Конкурентный брендинг. СПб.: Питер, 2003. – 280 с.

2.2.9. Фатхутдінов Р.А. Конкурентоспособность: Экономика, стратегия, управление. Москва, ИНФРА, 2000. – 520 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

2.2.10. Репозиторій НАУ – Режим доступу: <http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/9562>

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Конкурентоспроможність підприємства»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП ННІНО 10.02.03-01-2018
		стор. 10 з 14	

3. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ.

3.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до Таблиці 3.1. Обраний кафедрою підхід щодо оцінювання окремих видів навчальної роботи студента обумовлений високою питомою вагою в оцінці знань студента екзаменаційного завдання, під час виконання якого він повинен продемонструвати результати опанування навчального матеріалу, а також достатнього поточного оцінювання знань студента під час лекційних та практичних занять.

Таблиця 3.1

Оцінювання окремих видів навчальної роботи в балах		
1-2 семестри		
Модуль №1	Мах кількість балів	Мах кількість балів
Вид навчальної роботи		
Виконання практичних завдань 11 балів x 4 завдання	44 (сумарна)	
Виконання тестового завдання 6 балів x 1 завдання	6	
Усього за модулем №1	50	
Семестровий екзамен		50
Усього за навчальною дисципліною		100
2 семестр		
Модуль №2		Мах кількість балів
Вид навчальної роботи		
Виконання курсової роботи		60
Захист курсової роботи		40
Виконання та захист курсової роботи		100

3.2. За виконання кожного виду навчальної роботи студент отримує оцінку у балах. Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи у балах оцінкам за національною шкалою наведено у Таблиці 3.2.

Таблиця 3.2

Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи у балах оцінкам за національною шкалою

Виконання практичних завдань	Виконання тестового завдання	Оцінка за національною шкалою
38-42	8	Відмінно
32-37	6-7	Добре
25-31	5	Задовільно
менше 25	менше 5	Незадовільно

3.3. За активну роботу під час практичного заняття (наприклад, доповнення до відповіді), творчий підхід до виконання та оформлення курсової роботи тощо студент може отримати додатково до 5 заохочувальних балів за модуль.

За виконання та подачу курсової роботи поза встановлений термін студенту можуть бути нараховані штрафні бали (до 2 балів за модуль).

3.4. Сума оцінок, отриманих за виконання всіх видів навчальної роботи становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до заліково-екзаменаційної відомості відповідно до значень, наведених у Таблиці 3.3.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Конкурентоспроможність підприємства»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП ННІНО 10.02.03-01-2018
		стор. 11 з 14	

Таблиця 3.3

Відповідність поточних модульних рейтингових оцінок
у балах оцінкам за національною шкалою

Оцінка у балах	Оцінка за національною шкалою
45-50	Відмінно
38-44	Добре
30-37	Задовільно
менше 30	Незадовільно

3.5. Оцінка за окремі етапи виконання та захист курсової роботи проводиться відповідно до Таблиці 3.4 та Таблиці 3.5.

Таблиця 3.4

Критерії рейтингових оцінок за виконання курсової роботи

2 семестр	
Модуль № 2	
Критерій рейтингової оцінки	Мах кількість балів
1. Виконання курсової роботи:	
1.1. Розкриття змісту	25
1.2. Огляд літератури	5
1.3. Оформлення теоретичної частини	10
1.4. Оформлення розрахункової частини	20
2. Захист курсової роботи: повнота та глибина доповіді, повнота та логічність відповідей на запитання під час захисту.	40
Усього за модулем № 2	100

Таблиця 3.5

Відповідність рейтингових оцінок за виконання курсової роботи
в балах оцінкам за національною шкалою

Критерій рейтингової оцінки				Захист курсової роботи	Оцінка за національною шкалою
За критерієм 1	За критерієм 2	За критерієм 3	За критерієм 4		
23-25	5	9-10	18-20	36-40	Відмінно
19-22	4	9	15-17	30-35	Добре
15-18	3	7-8	12-14	24-29	Задовільно
менше 15	менше 3	менше 7	менше 12	менше 24	Незадовільно

3.6. Якщо студент успішно (з позитивними за національною шкалою оцінками) виконав усі передбачені в модулі види навчальної роботи та має позитивну (за національною шкалою) підсумкову модульну рейтингову оцінку, то він допускається до семестрового контролю з дисципліни – складання семестрового екзамену.

Студент допускається до складання семестрового екзамену якщо він набрав не менше 30 балів (див. Таблицю 3.7).

3.7. Семестровий екзамен здійснюється комісією, яку очолює завідувач кафедри, шляхом виконання студентом письмової екзаменаційної роботи тривалістю до двох академічних годин.

3.8. Якщо студент під час семестрового контролю отримав позитивну екзаменаційну рейтингову оцінку (Таблиця 3.8), то навчальний курс з дисципліни у даному семестрі йому зараховується. У протилежному випадку він повинен повторно скласти семестровий екзамен в установленому порядку.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Конкурентоспроможність підприємства»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП ННІНО 10.02.03-01-2018
		стор. 12 з 14	

Таблиця 3.6

Відповідність оцінок за курсову роботу у балах оцінкам
за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90–100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82–89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75–81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67–74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60–66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35–59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1–34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

3.8.1. При повторному складанні семестрового екзамену максимальна величина екзаменаційної рейтингової оцінки у балах, яку може отримати студент, дорівнює оцінці «B» за шкалою ECTS та певній кількості балів, яку визначає викладач відповідно до Таблиці 3.7.

Таблиця 3.7

Відповідність екзаменаційних рейтингових оцінок у балах оцінкам
за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
45-50	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
41-44	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
38–40		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
34–37	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
30–33		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
1-29	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)

3.9. Сума підсумкової модульної рейтингової оцінки та позитивної екзаменаційної рейтингової оцінки у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (Таблиця 3.8).

3.9.1. Повторне проходження семестрового контролю при отриманій раніше позитивній екзаменаційній рейтинговій оцінці з метою підвищення підсумкової семестрової рейтингової оцінки не дозволяється.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Конкурентоспроможність підприємства»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП ННІНО 10.02.03-01-2018
		стор. 13 з 14	

Таблиця 3.8

**Відповідність підсумкових семестрових рейтингових оцінок
у балах оцінкам за національною шкалою та шкалою ECTS**

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90–100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82–89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75–81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67–74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60–66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35–59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1–34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

3.10. У випадку відсутності у студента позитивних рейтингових оцінок (за виконання окремих видів навчальної роботи, підсумкової модульної або екзаменаційної) він вважається таким, що має академічну заборгованість.

3.10.1. При складанні академічної заборгованості студент повинен виконати усі завдання, які необхідні для отримання позитивної підсумкової модульної рейтингової оцінки, а також виконати екзаменаційне завдання.

При повторному проходженні семестрового контролю величина рейтингової оцінки, яку може отримати студент, дорівнює оцінці «B» за шкалою ECTS та певній кількості балів, яку визначає викладач відповідно до Таблиці 3.7.

3.10.2. У випадку отримання незадовільної екзаменаційної рейтингової оцінки студент повинен повторно виконати екзаменаційне завдання в установленому порядку. При повторному виконанні екзаменаційного завдання максимальна величина екзаменаційної рейтингової оцінки, яку може отримати студент, дорівнює оцінці «B» за шкалою ECTS та певній кількості балів, яку визначає викладач відповідно до Таблиці 3.7.

3.11. Рейтингові оцінки, отримані студентом, заносяться до відповідної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента.

3.11.1. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка у балах, за національною шкалою та за шкалою ECTS заносяться до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./A**, **87/Добре/B**, **79/Добре/C**, **68/Задов./D**, **65/Задов./E** тощо.

3.11.2. Поточна модульна рейтингова оцінка, отримана студентом за результатами виконання та захисту курсової роботи (з даної дисципліни – модуль № 2), окрім відомості модульного контролю, заносяться також до навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **65/Задов./E**, **87/Добре/B** тощо.

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміни	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				